Anul 34 | București și Orăștie, la 11 Februarie 1937. | CENZURAT | Nr. 7.

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni și muncitori, întemeiată la Orăștie în anul 1902

Director sufletesc: † Dr. ION I. MOȚA Director vremelnic: Pr. IOAN MOȚA	Orice scrisori pentru Redacție, să se trimită pe adresa: RED. „LIBERTATEA", ORĂȘTIE jud. Hunedoara	Cererile de abonare și banii pentru foaie se trimit pe adresa: Admin. „LIBERTATEA" Moța BUCUREȘTI I., Calea Victoriei 63.	„Libertatea" este: Proprietatea familiei moștenitoare a lui Ion I. Moța	Apare în fiecare JOI Un exemplar 2 Lei

Cum a vestit Generalul Franco conducerea legionară dela București

despre moartea eroică alui Ioan I. Moța și Vasile Marin, și despre rănirea lui Nicolae Totu și Bănică Dobre

Conducerea legionară dela București a fost înștiințată de-adreptul, dela chiar COMANDAMENTUL GENERAL AL ARMATEI NAȚIONALE SPANIOLE, despre moartea vitejască alui Ion I. Moța și Vasile Marin, și despre rănirea altor doi voluntari legionari.

Scrisoarea de înștiințare este venită din ordinul însuși GENERALULUI FRANCO, Șeful Cartierului General al Armatei naționaliste și a Statului naționalist spaniol, sosind la București la 27 Ianuarie.

Ea are următorul cuprins, dat aci pe scurt:

STATUL SPANIOL
Șeful Cabinetului Diplomatic și al Protocolului, al Excelenței Sale Șefului Statului

DOMNULUI CORNELIU CODREANU
București

DISTINSUL MEU DOMN,

»Am onoare a vă face cunoscut, cu cele mai bune simțăminte, moartea pe câmpul de luptă a ofițerilor români Ion I. Moța și Vasile Marin, ca și rănirea lui Bănică Dobre și Nicolae Totu,

„In numele Generalisimului Franco și al meu propriu, am onoare a vă arăta cele mai călduroase cuvinte ale noastre, pentru ȚINUTA ADMIRABILĂ ȘI VITEAZĂ, A ACESTOR OFIȚERI ROMÂNI, CARI AU ÎNĂLȚAT ATÂT DE SUS PREȚUIREA ȘI VAZA NOBILULUI VOSTRU POPOR!

»Excelența Sa Generalisimul Franco mă însărcinează a vă aduce înalta sa considerație și simpatie.

Iscălit: I. A. de SANGRONIS
Șeful de Cabinet al Generalisimului Franco.

*

După scrisorile celor doi generali italieni, tipărite în numărul trecut al »Libertății«, această scrisoare, venită din ordinul generalului Franco, dovedește pentru toată lumea, știrile cele dintru început venite, că scumpii noștri morți s'au purtat acolo cu cea mai mare vrednicie, că n'au fost acolo simpli »voluntari«, ci îndrăzneți eroi!

Cuvântul de încheere trimis de generalul Franco, prin scrisoarea de sus, CĂTRE POPORUL ROMÂN, când spune că, cei doi ofițeri, »AU RIDICAT ATÂT DE SUS VAZA NOBILULUI NOSTRU POPOR«, — e a doua prețioasă biruință a celor doi, cari s'au jertfit pe sineși, tocmai în acest scop, dupăce întâia lor biruință a fost îndulcirea legăturilor noastre cu Italia și înmuiarea supărării Italiei asupra Românie...

Iar al treilea prețios rod al acestei sfinte jertfe e: că a dat prilej și Germaniei să arate României prețuirea sa pentru vitejia românească! Iată cum:

Ținuta Germaniei față de eroii români căzuți

Germania, din care au plecat roiuri întregi de suflete hotărâte a lua balaurul, ba diavolul, roșu de coarne acolo în Spania, — Germania, ca și Italia, a înțeles pe deplin frumusețea îndrăznelei acestor fii ai poporului român, de a merge unde nimenea nu i-a chemat, nici i-a împins de spate, ci unde i-a chemat numai înalta lor înțelegere a luptei ce se dă pe acel pământ, — și pentru aceea Germania a dat o prea frumoasă luare aminte trecerii pe pământul ei, a vagonului cu cele două sicrie purtătoare de trupuri de eroi români. — — — — — — — — — — — — — — — — — — a dovedit Germania o caldă luare aminte pentru ei! I-a prețuit ca pe proprii săi eroi ce s'ar întoarce răpuși de gloanțe, dar biruitori și nu biruiți, de pe acele câmpii de crâncene bătăii.

La intrarea vagonului cu eroii pe pământul Germaniei, li-s'a dat cea mai largă și mare cinste: *deregătorii și armata i au întâmpinat plecându-și steagul și sufletul înaintea lor! — La Berlin la fel mare cinstire.* — La punctul de ieșire din țară, *tot asemenea!* Iar încolo prin țară, la gările în a căror orașe se află garnizoane militare, *câte-un pluton de soldați au primit pe trecătorii români, dându-le milităreşte salutul ce se dă eroilor!*

Suna acel salut, acele luări aminte, nu numai celor doi voluntari români, cât tuturor celor de o credință, de o hotărîre și de o vitejie cu ei! Ne suna și nouă Românilor«.

Prin Polonia.

— Prin *Polonia*, tot așa. Cum Polonia nu e de-adreptul amestecată prin cele mari de fii ai ei pe frontul din Spania, n'a dat, ca Germania, militărește, onoruri celor doi Români, — ci li-a dat totuși prea frumoase și mișcătoare semne de cinstire, prin *tineretul naționalist polon!* Aceștia se socotesc frați de suflet și de credință cu tineretul român cel mai bun, — și așa ei au dat luarea aminte mult prețuitoare, trecerii prin țara lor, a celor doi tineri luptători romani, căzuți, biruitori, în lupta lor.

E și asta un frumos câștig pentru neam și țară, căci însemnează o mai mare strângere a inimilor bune, naționaliste, a Polonilor tineri, spre inimile românești.

Sunt pagini luminoase acestea scrise cu sânge scump și sfânt, în istoria luptelor neamului nostru după mai bine!

Roadele nu vor întârzia să vie, nici în viața din lăuntru a țării noastre.

*

(Despre cum au fost primiți în Țară, noi vom scrie, spunând lucrurile drept și limpede, în numărul viitor și în cei de după el).

Drumul lor prin țară

Dragii noștri morți au fost porniți pe drum spre pământul țării lor iubite, din orașul Salamanca în Spania, în 4 Februarie. Inaintarea spre hotarul Spaniei și granița Franței, a fost mai înceată și mai greoaie, căci acolo fiind război, mișcările nu-s așa de regulate ca în țara în care e pace. Ajunși pe pământ francez, închiriind un vagon franțuzesc pentru morți, pe acesta l'au legat la trenuri accelarate (repezi) și au ieșit după alte 2 zile și din Franța, — ajungând la hotarul Germaniei. De aici încolo călătoria spre casă a scumpelor trupuri, s'a făcut și mai repede și cu frumoasă cinstire (cum scriem mai sus). Tot așa prin Polonia.

— Azi, Luni, în 8 Februarie, când noi tipărim și trimitem, grăbiți acest număr de față, — bunii copii ai țării, au ajuns la granița României, simțind sub corpurile lor reci, iarăși suflarea caldă a pământului iubitor românesc. Au intrat în țară prin punctul de vamă „Grigore Ghica-Vodă".

Aci sunt întâmpinați de conducerea legionară și de mulțimea de Români și creștini buni, cari deși nu-s înscriși printre legionarii „Totul pentru Țară", dar simt că acești doi bravi nu mai sunt simpli „legionari", ci sunt vieți jertfite lui Hristos și sfintei Lui biserici, ca și neamului românesc, — și de aceea îi iubesc, le înconjoară sicriile, toți cei cu inimă plină românească și creștină, căci pe frații lor, pe fiii lor îi îmbrățișează întrânșii.

CUM ÎI ADUC ȘI PE UNDE?

Conducerea Legionară a cerut ajutorul inimilor bune pentru aducerea în țară a drepților eroi căzuți, — și lumea românească a răspuns cu mână înțelegătoare chemării, și suma de trebuință pentru chieltuelile cu aducerea s'a adunat.

De-aceea, Conducerea Legiunii a închiriat un TREN SPECIAL (anume), care să-i stee la îndemână.

In acel tren (de 8—10 vagoane) e așezat pe la mijloc vagonul cu scumpele sicrie. E un vagon mare pentru astfel de trebuințe, împodobit foarte frumos cu steaguri, cu velnițe, și îmbracat de jale... Intre cele 2 uși laterale, sunt așezate alăturea cele 2 sicrie

înfrățite, în lăzile lor de transportare.

Trenul pleacă mâne, Marți, în 9 Febr. dimineața din gara Ghica-Vodă, venind prin Bucovina în jos peste Cernăuți, spre capul de sus al Moldovei.

De aci planul conducerii legionare era, să-l coboare pe la IAȘI în jos, spre Adjud, și de aci luând drumul peste munți, spre Ardeal, să treacă pe la Tg. Murăș la Războeni. Guvernul însă a hotărât altfel. Pe la Iași nu le-a dat voe, ci să vie pe linia Roman-Băcău și apoi trecere peste munți în Ardeal. — Pe când scriem aceste șire, ordinul guvernului e, ca în gările orașelor, Cernăuți, Roman, Bacău, nici să nu se oprească trenul, deci să nu dee prilej lumii de acolo la primirea celor doi copii ai pământului, ce se întorc acasă. Poate până la urmă să se mai schimbe hotărârea.

La RĂZBOENI trenul va sosi Mercuri dimineața, și de aci el va fi îndrumat spre CLUJ, spre orașul în care Ionel Moța și-a făcut 2 ani studiile de drept și unde și-a început lupta tinerească, cea care a mers tot sporind, adâncindu-se, întărindu-se. Tinerimea din Cluj, și mulți-mulți cari l'au iubit și îl iubesc, — cum și rudenii sale apropiate, familia dlui Dr. S. Bornemisa, a cărui soție, Ana, e sora lui Ionel Moța, cu nepoții cei atât de iubiți de el: Ili, Lucia, Mircea, toți au prilej a-i da cel din urmă salut, a-i spune un cuvânt, a-i cânta o cântare sfântă și una de — bun rămas.

— Dela CLUJ trenul tot Mercuri vine spre TEIUȘ, oprind prin gările în cari va vedea că este lume ce-l așteaptă.

Dela Teiuș, la ALBA-IULIA, apoi la VINȚUL DE JOS, ȘIBOT ajungând la — ORĂȘTIE.

— La ORĂȘTIE, orășelul cu suflet atât de viu românesc, în care s'a născut Ionel Moța, lumea îl va aștepta la gară, cu toți preoții protopopiatului Orăștie în sfinte odăjdii, cu corul „Armonia“, cu elevii școlilor și popor din loc și din tot ținutul... Se pare că va sosi aci abia pe înserate, spre ora 7 seara. De aceea mulți vor avea la ei lumânări, pe cari le vor aprinde, dând serii și locului o priveliște de Casă sfântă, de Biserică mare a lui Dzeu, în care se roagă cu toții pentru sufletul celor doi martori a unor cumplite lupte pentru Hristos pe țărmi îndepărtați, și cari ne aduc răsunetul acelor lupte, spunându-ne: că biruința din urmă a lor va fi, precum a fost și biruința Crucii lui Hristos, asupra diavolului!...

Preoții vor rosti câteva scurte ectenii pentru sufletele morților, corul va răspunde prin evlavioase și mișcătoare cântări, cineva va rosti câteva cuvinte, vărsând lumină asupra vieții celor doi de bună voie jertfiți pentru Hristos și neam și la urmă Legionarii vor cânta: „Cântecul legionarilor căzuți“...

— și trenul se va pune în mișcare spre Vințul-de-jos, lăsând în urma sa mai multe lacrimi, decât schintei și foc.

La Orăștie se vor alătura trenului și îndurerații părinți ai lui Ionel Moța, urmând pe fiul lor pe drumul cel din urmă prin acest ținut drag sufletului lui.

— Dela Vinț, trenul va pleca, sub văl de seară, început de noapte, peste Sebeș-Alba, spre Pianuri, spre Săliște, Orlat, SIBIU... Va fi aproape de miezul nopții la Sibiu.

— De aci spre Turnu-Roșu, pe Valea Oltului, spre Piatra-Olt, Pitești, și de acolo spre București.

Dorința conducerii legionare a fost, ca dela Sibiu, trenul să iee drumul peste Făgăraș la Brașov, și de aci pe Valea Prahovei spre Ploești-București. Dar guvernul a socotit altfel, îndrumându-l pe Valea Oltului, precum arătăm.

LA BUCUREȘTI

La București trenul cu iubiții răposați, va ajunge Joi pe la amiaz, sau după prânz.

Dela gară sicriile scumpe vor fi duse și așezate într'o sfântă biserică, unde să odihnească, lăsând să se reverse, asupra lor undele de sfințenie a Casei Domnului, scăldându-le sufletele în ele, Vineri — iar SÂMBĂTĂ, în 13 Febr. se va servi asupra lor slujba înmormântării.

Vor fi ridicați apoi și duși și „în mormânt nou vor fi puși“, în cripta cea anume săpată și zidită pentru ei, în Bucureștii-Noi, aproape de Casa Verde a legiunii „Totul pentru Țară“.

E o criptă lucrată de mâni de colegi de luptă și de credință... Sicriele vor fi numai puțin adâncite, în criptă, dela fața pământului în jos. Partea cea mai mare a lor va fi în gura criptei ieșite din pământ, încât se văd cum stau înfrățite lâng'olaltă, prin pereții de sticlă groasă ce le înconjoară. Peste pereții de sticlă, se înalță o mică boltitură, ca coperemânt al mormântului, de-asupra închizându-i o mare lespede de piatră, cu o cruce frumoasă cioplită, ca răsturnată pe acoperemânt. — Peste tot apoi un frumos baldachin, coperitor, cu sfânta cruce în vârf.

Lumea ce va merge să-i vadă, să spună o rugăciune la capul lor, să aprindă candela dela căpătâi, va vedea, prin pereții de sticlă, sicriele, în orice vreme, ziua la lumina soarelui, noaptea la lumina lampelor electrice, cari vor arde asupra lor...

Pe tot drumul, dela hotar până la locul de veșnică odihnă, — sicriele sunt însoțite de străji de legionari și de lume multă.

Indureratele soții ale celor doi morți dragi, și câțiva membri ai familiilor lor, au ieșit întru întâmpinarea lor până la hotar, la Ghica Vodă, însoțindu-i pe tot drumul, cu inimi frânte și lăsând în urma lor șiroaie de lacrimi.

În numărul viitor, amănunte cu vederi dela înmormântare.

Lacrimi pentru Ionel Moța

Telegrame și scrisori primite de părinții lui Ionel Moța, cu prilejul morții sale pe frotul din Spania

Maestatea Sa Regele a binevoit a încredința pe d. ministru Valer Pop, să transpună, în numele M. Sale, Părintelui I. Moța, condoleanțele Maestății Sale pentru perderea fiului său Ionel.

Buzău. — Ionel Moța nu este de-acum înainte, numai al Sfinției Voastre și nici numai al scumpei lui familii; el este și al nostru, al legionarilor și al Legiunei.

Așa cum Hristos a adus suprema jertfă față de Dzeu, tot așa și Ionel Moța prin jertfa adusă pe altarul apărării lui Hristos și al neamului românesc, a vrut să ne arate nouă legionarilor, care simțim și gândim la fel cu el, că Patria nu se poate înălța și Dumnezeirea nu se poate preamări, de cât prin jertfa totală.

Ca unul ce a dat ființă mișcării legionare, trebuia să-i dea și viață nemuritoare jertfindu-se însuș pe el, numai ca să ne dea nouă pildă.

Jurăm în fața lui Dumnezeu și în fața patriei noastre, că jertfa lui nu va fi zadarnică, ci va pătrunde adânc în sufletele noastre, jertfindu-ne până la unul. Căci numai prin astfel de atitudini se înalță neamul și se servește Dumnezeirea.

Fii mândru, Părinte, Moța, că pe drumul înălțării neamului, pe care mergi de aproape 40 ani, i-a fost dat lui Ionel Moța, să atingă sublimul întru înălțarea lui Hristos și a neamului. El a încununat strădania Sfinției Tale neprețuind clipa de viață pământească pentru nemurirea legionară.

Il vom așeza în adâncul sufletelor noastre și în zile de bucurie și de tristețe, genunchii noștri se vor pleca în fața amintirei lui. Vom trăi și vom realiza prin El o Românie legionară.

Cu aceste sentimente, și'n profundă reculegere sufletească, vă rugăm să primiți asigurarea iubirei supușilor Sfinției Voastre fii sufletești.

În numele corpului legionar al Jud. Buzău.

Preot Tănase Brata, Prof. D. Ionescu, Advocat N. Păun, Inv. M. Albu și C. Popovicia.

Cluj. — Implorăm dela Dumnezeu mângâere pentru marea durere la moartea năprasnică pe câmpul de onoare a fiului Dvoastră, care era nădejdea neamului său.

Flora și Silviu Dragomir prof. universitar

București. — Preotul, Consiliul parohial și enoriașii bisericii Sf. Ioan-Moși, vă exprimă regrete pentru pierderea marelui luptător naționalist.

Preot. Chivulescu și N. Bolintineanu, Jean Popovicia

Focșani. — In fața voinței bunului Dumnezeu, toți creștinii suntem datori a ne supune, fără murmur și fără șovăire.

Da aceea credem că în nici un caz pentru durerea ireparabilă ce a-ți încercat prin pierderea celui mai drag copil Ionel Moța, în împrejurări atât de înălțătoare pentru neam și Cruce, nu v'am putea transmite condoleanțe; ci felicitări și recunoștință. Dzeu să-l aibă sub a sa ocrotire.

Colonel Cambureanu N. Voinea, comand. legionar

Sibiu. — Bunul Dzeu să odihnească cu drepții sufletul lui Ionel, alesul Său ostaș prea viteaz — și să Vă dea putere să suportați durerea vremelnicei despărțiri...

Mai marii Voevozi ai celor fără trupuri puteri L-au primit de acum în cereasca lor oștire, unde deapururi vede fața lui Dumnezeu, strălucind în lumina Biruinții...

Diacon Ioan Dinu

R. Sărat. — Cu sufletul greu și la vreme de grea cumpănă vă scriu:

Și mai greu ne apăsă gândul, că pentru luminarea sufletelor noastre mici și întunecate s'a fost sacrificat camaradul nostru.

Icoană vie și sfântă — deapururea — va rămâne fiul Vostru.

Ori cât ne copleșește greutatea durerii, nu putem să nu simțim înălțarea sufletelor, când privim la ce mândrie de fiu a avut Nația.

Suferința Voastră, ca părinți și a noastră a camarazilor, e nespus de mare, dar de neasemuit de mică față de pierderea, pe care o încearcă Neamul.

Vrerea Celui de Sus așa a fost.

Aristotel Gheorghiu farmacist

Sibiu. — Cu adânc regret am aflat, că tânărul meu prieten, fiul Dv. iubit, Ionel, a murit moarte de erou pe frontul din Spania. Să dea Dzeu, ca jertfa supremă ce a adus în slujba unei idei, să rodească și la noi acasă, unde avem atât de mult nevoe de caractere.

Dr. Lucian Borcia advocat

Cluj. — Primiți cele mai sincere condoleanțe pentru groaznica lovitură ce ați suferit prin pierderea scumpului și bunului Dvs. Ionel.

Măreția faptei lui va servi drept mângâere în nemărginita Dvs. durere.

Cel dintâiu dintre cei aleș și-a adus drept ofrandă nobilul său suflet pe altarul ideii naționale și a ideii creștine.

Lumina marelui suflet va lumina calea viitorului acestui neam, pe care va continua să-l conducă și pe mai departe prin pilda faptei sale.

Dr. Ioachim Tolciu

București. — Nu am avut cinstea să cunosc personal pe mult iubitorul de Dumnezeu și de țară al vostru fiu, totuși, cu inima frântă am citit uluitoarea veste.

Cinste Vouă, cari ați putut da Țării astfel de patrioți și fericită Țara, care tot mai poate avea astfel de fii! România nu va pieri, câtă vreme se vor mai naște elemente de valoarea scumpilor noștri legionari.

Alexandrina Ivașcu — Președ. Soc. Ort. parohia Mântuleasa —

Sibiu. Azi, când izvorul lacrimilor și-a croit drum printre munții eternei dureri, când nedumerirea a încetat, permiteți-ne îndurerată familie, să vă mărturisim, că în durerea și perderea încercată, personal și camarazii Sibieni, dorim ca D-zeu să vă întărească puterile spre a putea suporta lovitura cu care Cel de Sus Vă încearcă din nou.

Acei părinți, cari au născut și crescut așa copii, nu pot decât să fie mândri de fapta și felul în care copilul lor a înțeles să se jertfească pentru Cruce și Neam.

Durerea Dv. este durerea Legiunei întregi, este durerea tuturor acelora, în cari mai există un dram de iubire de biserică și neam.

Durerea Sibiului este și mai mare, căci l-a cunoscut pe Ionel atât ca elev în primele clase liceale, cât și ca tânăr maestru în avocatură.

Să încetăm de a-l mai regreta fiindcă fapta lor este o jertfă adusă pentru cruce și neam și nu este bine să scădem prin regretul nostru din frumusețea și măreția jertfei.

D-zeu și Arhanghelul Mihail să-l aibă în grija lor.

Dr. Fleșeriu șeful jud. Sibiu Org. part. „Totul pt. Țară“

IUBIȚII ABONAȚI ȘI CETITORI afle, că n'am avut răgaz a face acest număr din 4 pagini, ca totdeauna, ci pentru a le da cât mai grabnic știrile din el, îl trimitem în 2 pagini. Vom da însă, în schimb, în numerii viitori mai mult.

TIPOGRAFIA ASTRA S. A.—CLUJ CALEA MOȚILOR 19.